

JOGI FÓRUM PUBLIKÁCIÓ

„Teljes összhang”? Az adatvédelmi törvény módosításáról - 2. rész

Dr. Jóri András (jori@mail.datanet.hu)

(Megjelent: Cég és Jog, 2003/12., 7-10. o.)

5. Az adatkezelés jogalapja

Mint cikkünk előző részében kiemeltük, az EU tagállamok által delegált szakértői csoport 2002-ben megállapította, hogy a magyar adatvédelmi törvény azon rendelkezése, amely adatkezelést **csak törvény vagy hozzájárulás** alapján tesz lehetővé, az EU számos tagállamának szabályozásánál szigorúbb, s az EU területén mindennaposnak számító adatkezeléseket tesz lehetetlenné. A kérdés ebben az esetben az volt, milyen megoldást talál a jogalkotó arra a problémára, hogy az információs önrendelkezési jog doktrínájának fenntartása, ill. az arra való reflexió mellett implementálja az Irányelv azon rendelkezéseit, amelyek önálló adatkezelési jogalapként ismernek el az érintett hozzájárulása és a törvényes felhatalmazás mellett számos egyéb jogalapot is.

A megoldás szerint a jogalkotó olyan új rendelkezést illesztett a törvénybe, amely szerint „[a] személyes adatot - akár az érintett hozzájárulásával, akár jogszabály alapján - különösen akkor lehet kezelni, ha ez közérdekű feladat vagy az adatkezelő törvényi kötelezettségének teljesítéséhez, az adatkezelő vagy az adatátvevő harmadik személy hivatalos feladatának gyakorlásához, az érintett létfontosságú érdekeinek védelméhez, az érintett és az adatkezelő között létrejött szerződés teljesítéséhez, az adatkezelő vagy harmadik személy jogos érdekének érvényesítéséhez, társadalmi szervezetek jogszerű működéséhez szükséges” (5. § (4) bek). A 3. § (1) bek. változatlan, azaz továbbra is rögzíti azon szabályt, hogy személyes adatot kezelni csak hozzájárulás, törvényi (ill. törvény alapján, az abban meghatározott körben önkormányzati rendeleti) „elrendelés” esetén lehet, s erre utal az új szabály „akár az érintett hozzájárulásával, akár jogszabály alapján” fordulata is. Mi is történt valójában? Az, hogy a jogalkotó az adatkezelés céljaként szabályozott egyes, az Irányelvben meghatározott jogalapokat, ám jogalapként továbbra is csak a törvényes (önkormányzati rendeleti) „elrendelést” és a hozzájárulást ismeri el. A helyzet tehát nem változott az EU tagállami szakértők jelentésében leírtakhoz képest. Az új szabály normatív tartalma ráadásul kétséges a „különösen” szó használata miatt - személyes adat tehát egyéb célokból is kezelhető (pontosan ugyanúgy, mint eddig).

A miniszteri indokolás mindeközben úgy tájékoztatja a jogalkotót, hogy „az Irányelvvel való összhang megteremtése érdekében szabályozza a törvény a magánjogi szerződésekkel kapcsolatos adatkezeléseket, valamint meghatározza azokat a főbb érdekeket, amelyek érvényesítése alkotmányosan megalapozza a személyes adatok kezelését. Ilyenek például a közérdekű feladatok, az adatkezelő törvényes kötelezettségének teljesítése, a hivatalos feladat gyakorlása, az adatkezelő vagy harmadik személy jogos érdekének érvényesítése, a magánjogi szerződések, az érintett létfontosságú érdekeinek védelme, a civil szervezetek működése (Irányelv 7. cikk b)-f) pont, 8. cikk 2. b), d) pont.” A helyzet nem ez, hiszen az Irányelv adatkezelési jogalapjait a jogalkotó (nem kizárólagos) adatkezelési célokként szabályozza - ilyen formában teljesen feleslegesen. Annak vizsgálata helyett, hogy az Alkotmánybíróság információs önrendelkezési jogra vonatkozó gyakorlata mellett megvalósítható-e ezen ponton alkotmányosan az Irányelvnek megfelelő szabályozás, a jogszabályelőkészítő bűvészkedik a szavakkal, és megkerüli a kérdést. Az „összhang” megteremtése címén az Irányelv szabályozási céljait előre nem mozdító, a jogbizonytalanságot növelő rendelkezés született.

A törvénymódosítás nyomán meghatározott személyes adatokat **kizárólag állami vagy önkormányzati szervek** kezelhetnek. A törvénymódosítás nyomán hatályba lépő 5. § (5) bekezdése szerint „[k]izárólag állami vagy önkormányzati szerv kezelheti az állam büntető- és bűnmegelőzési, valamint közigazgatási és igazságszolgáltatási feladatainak ellátása céljából kezelt bűnügyi személyes adatokat, illetve a szabálysértési, a polgári peres és nemperes ügyekre vonatkozó adatokat tartalmazó adatállományokat.”

5. Az adatfeldolgozásra vonatkozó új rendelkezések

Cikkünk előző részében, a fogalomrendszer elemzésénél kitértünk már arra, hogy az adatvédelmi törvényben a módosítás nyomán is megmarad az „adatfeldolgozás” fogalma, s fogalmat a jogalkotó az adatvédelmi biztosi értelmezés nyomán kifejezetten oly módon határozza meg, hogy adatfeldolgozó tevékenysége meghatározott technikai feladatok ellátására terjedhet ki. Az adatfeldolgozásra vonatkozóan további új rendelkezéseket vezet be a módosítás: az adatfeldolgozásra vonatkozó megbízási szerződést ezentúl **írásba** kell foglalni (adatfeldolgozás álláspontunk szerint természetesen vállalkozási szerződés keretében is végezhető: **irányelv rendelkezése**). Az adatfeldolgozásra vonatkozó új rendelkezés az is, amely szerint nem adható adatfeldolgozásra megbízás olyan vállalkozásnak, amely „**a feldolgozandó személyes adatokat felhasználó üzleti tevékenységben érdekelt**”. E rendelkezés erősíti a magyar szabályozás azon jellegét, amely az adatfeldolgozás lehetőségét az Irányelv által meghatározott keretekhez képest szűkíti - az adatfeldolgozás keretében végezhető tevékenységi körön túl (lásd cikkünk 1. részét) az adatfeldolgozók személyi köre is behatárolt. A jogalkotói szándékra a módosításhoz fűzött indokolásból nem lehet következtetni; ez megismétli a törvény rendelkezését, ám a fordulatot nem értelmezi.

A törvénymódosítás ezen túl rendelkezik az adatkezelő által **az Európai Unió területén kívüli adatfeldolgozóval** kötött megbízási szerződésről, amelyet „az Európai Közösségek Bizottságának - az adatvédelmi biztos által a Magyar Közlönyben közzétett - Határozatában foglaltaknak megfelelő tartalommal kell elkészíteni”. Egy további rendelkezés szerint az e törvényben foglaltakat kell alkalmazni, ha „**az Európai Unió területén kívül személyes adatok kezelését folytató adatkezelő** az adatfeldolgozással a Magyar Köztársaság területén székhellyel, telephellyel (fiókteleppel) vagy lakóhellyel (tartózkodási hellyel) rendelkező adatfeldolgozót bíz meg, vagy itt lévő eszközt használ fel, kivéve, ha ez az eszköz csak az Európai Unió területén átmenő adatforgalom célját szolgálja”. Ebben az esetben az adatkezelőnek képviselőt kell kijelölnie a Magyar Köztársaság területén.

6. A külföldre irányuló adattovábbítás új szabályozása

Az Avtv. hatályos 9. §-a igen szigorúan szabályozza a külföldre irányú adattovábbítás feltételeit: eszerint „személyes adat az országból - az adathordozótól vagy az adatátvitel módjától függetlenül - külföldi adatkezelő részére csak akkor továbbítható, ha az érintett ahhoz hozzájárult, vagy törvény azt lehetővé teszi, feltéve hogy az adatkezelés feltételei a külföldi adatkezelőnél minden egyes adatra nézve teljesülnek”. A szabályozás hiányossága, hogy nem szól az adatfeldolgozási célú továbbításról, ill. az ún. ekvivalens védelem követelményét felállítva annak konzervatív értelmezése esetén még a magyar védelmi szintet nem biztosító egyes EU-tagállamokba sem lehetséges az adattovábbítás. (Az adatvédelmi biztosi gyakorlatot meghatározó értelmezés szerint azonban a hatályos szabály alapján is lehetséges az adatfeldolgozónak történő továbbítás, ill. az „adatkezelés feltételeit” kielégítik az Európa Tanács Adatvédelmi Egyezményét aláíró államok.

A módosítás nyomán hatályba lépő új 9. § (1) bekezdése szerint „[sz]emélyes adat (beleértve a

különleges adatot is) az országból - az adathordozótól vagy az adatátvitel módjától függetlenül - harmadik országban lévő adatkezelő vagy adatfeldolgozó részére csak akkor továbbítható, ha ahhoz az érintett hozzájárul, ha azt törvény lehetővé teszi, vagy ha arról nemzetközi szerződés rendelkezik, feltéve, hogy a harmadik ország joga - az Európai Unió által meghatározott - megfelelő védelmet biztosít az átadott adatok kezelése során”. Ez a rendelkezés átveszi az Irányelv „megfelelő” védelemre vonatkozó koncepcióját, ám sajátos megszorítással. Az Irányelv alapján ugyanis azon államokba, amelyek esetén a Bizottság döntése megállapítja azt, hogy azok jogrendje biztosítja a „megfelelő” védelmet, az adattovábbítás egyszerűbb feltételek mellett is megvalósulhat, ugyanakkor a nem megfelelő védelmet biztosító harmadik országokba is szabad az adattovábbítás számos, az Irányelvben meghatározott esetben (pl. az érintett hozzájárulása esetén). A külföldre irányuló adattovábbítás magyarországi szabályozása tehát változatlanul szigorúbb az Irányelvben előírtnál. Az adatvédelem ügye iránt elkötelezettként egyrészt örülünk annak, hogy a jogalkotó továbbra is nehezíti a megfelelő adatvédelmi joggal nem rendelkező országokba történő adattovábbítást, ám ebben az esetben is kételyeink vannak azzal kapcsolatban, hogy a rendelkezés megfelelően ülteti át az irányelv szabályozását.

A hivatkozott § (2) bekezdése szerint „az Európai Unió tagállamaiba irányuló adattovábbítást úgy kell tekinteni, mintha a Magyar Köztársaság területén belüli adattovábbításra kerülne sor.” Ez a rendelkezés végre egyértelművé teszi az EU tagállamokba irányuló adattovábbítás megítélését. Sajátossága ugyanakkor, hogy csak „a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatályba lépésének napján” lép hatályba. A probléma az, hogy az (1) bek. nyilvánvalóan az EU-n kívüli, az Irányelv fogalomhasználata szerinti „harmadik országokba” irányuló adattovábbításról szól - vajon az (1) bekezdés hatálybalépésétől (2004. január 1.) a (2) bekezdés hatálybalépéséig terjedő átmeneti időszakban mely törvényhely alapján kell megítélni az EU tagállamba irányuló adattovábbításokat?

7. Tájékoztatási kötelezettség, tiltakozási jog

Az Avtv. hatályos 6. §-a szerint „[a]z érintettel az adat felvétele előtt közölni kell, hogy az adatszolgáltatás önkéntes vagy kötelező. Kötelező adatszolgáltatás esetén meg kell jelölni az adatkezelést elrendelő jogszabályt is”. A (2) bekezdés szerint „[a]z érintettet tájékoztatni kell az adatkezelés céljáról és arról, hogy az adatokat kik fogják kezelni, illetve feldolgozni. Az adatkezelésről való tájékoztatás megtörténik azzal is, hogy jogszabály rendelkezik a már létező adatkezelésből továbbítással vagy összekapcsolással az adat felvételéről”. A 6. § módosításával és kiegészítésével 2004. január 1-től a **tájékoztatási kötelezettséget** a jogalkotó **kiterjeszti**. A módosítás nyomán az érintettet „egyértelműen és részletesen” tájékoztatni kell „az adatai kezelésével kapcsolatos minden tényről, így különösen az adatkezelés céljáról és jogalapjáról, az adatkezelésre és az adatfeldolgozásra jogosult személyéről, az adatkezelés időtartamáról, illetve arról, hogy kik ismerhetik meg az adatokat. A tájékoztatásnak ki kell terjednie az érintett adatkezeléssel kapcsolatos jogaira és jogorvoslati lehetőségeire is”. A kiterjesztett tájékoztatási kötelezettségnek ugyanakkor meghatározott esetekben eleget lehet tenni „az adatgyűjtés tényének, az érintettek körének, az adatgyűjtés céljának, az adatkezelés időtartamának és az adatok megismerhetőségének mindenki számára hozzáférhető módon történő nyilvánosságra hozatalával, ha az egyénre szóló tájékoztatás lehetetlen vagy aránytalan költséggel járna” - különösen statisztikai vagy tudományos célú adatkezelések esetében. Az módosítás ebben a körben megfelelően implementálja az Irányelv rendelkezéseit.

Szintén az Irányelv rendelkezésének implementálásával indokolja a jogalkotó az ún. **tiltakozási jog** bevezetését. (Az Avtv. hatályos 11. § (1) bekezdésének b) pontja, 14. § (2) bek. b) pontja, valamint a kutatás és közvetlen üzletszerzés célját szolgáló név- és lakcímadatok kezeléséről szóló

1995. évi CXIX. tv. 20. § (1) bek. b) pontja és 21. §-a álláspontunk szerint jelenleg is megfelelően implementálja az Irányelv 14. cikkét.)

A módosítás nyomán bevezetett új szabályozás szerint az érintett akkor tiltakozhat személyes adatának kezelése ellen, ha „a személyes adatok kezelése (továbbítása) kizárólag az adatkezelő vagy az adatátvevő jogának vagy jogos érdekének érvényesítéséhez szükséges, kivéve, ha az adatkezelést törvény rendelte el”, „a személyes adat felhasználása vagy továbbítása közvetlen üzletszerzés, közvélemény-kutatás vagy tudományos kutatás céljára történik”; vagy „ha a tiltakozás jogának gyakorlását egyébként törvény lehetővé teszi”.

Az Avtv. új 16/A §-a részletesen szabályozza a tiltakozási jog gyakorlását követő eljárást is. „Az adatkezelő - az adatkezelés egyidejű felfüggesztésével - a tiltakozást köteles a kérelem benyújtásától számított legrövidebb időn belül, de legfeljebb 15 nap alatt megvizsgálni, és annak eredményéről a kérelmezőt írásban tájékoztatni”. Ha a tiltakozás indokolt, az adatkezelő köteles „az adatkezelést - beleértve a további adatfelvételt és adattovábbítást is - megszüntetni és az adatokat zárolni, valamint a tiltakozásról, illetőleg az annak alapján tett intézkedésekről értesíteni mindazokat, akik részére a tiltakozással érintett személyes adatot korábban továbbította, és akik kötelesek intézkedni a tiltakozási jog érvényesítése érdekében.”

A tiltakozási jogra vonatkozó rendelkezések szabályozzák az annak gyakorlásával kapcsolatos bírósági jogérvényesítést is. Ha az érintett nem ért egyet az adatkezelő tiltakozási jog tekintetében hozott döntésével, akkor a döntés közlésétől számított 30 napon belül fordulhat az Avtv. szerint bírósághoz. Bírósághoz fordulhat az adatátvevő is az Avtv. rendelkezései szerint az adatkezelő ellen, ha „törvényes jogának érvényesítéséhez szükséges adatokat az érintett tiltakozása miatt nem kapja meg”. Az adatátvevő az érintettet perbe hívhatja. Ha a bíróság elutasítja az adatátvevő kérelmét, az adatkezelőnek az ítélet közlésétől számított 3 napon belül törölni kell az adatot; ezt akkor is meg kell tennie, ha az adatátvevő a törvényes határidőn belül nem fordul bírósághoz.

Az adatkezelő nem törölheti az adatot, ha az adatkezelést törvény rendelte el, ám az adat „nem továbbítható az adatátvevő részére, ha az adatkezelő egyetértett a tiltakozással, illetőleg a bíróság a tiltakozás jogosságát megállapította.”

A tiltakozási jog szabályozásával kapcsolatos legfőbb aggály - amely egyébként a hatályos szabályozás által ismert törlési joggal kapcsolatban is felvethető -, hogy az a szabályozás nyomán az adatkezelő jogának vagy jogos érdekének érvényesítéséhez szükséges adatkezelés ellen is tiltakozhat az adatalany. A probléma gyökere azonban nem a tiltakozási jog szabályozásánál, hanem az adatkezelés jogalapjának szabályozásánál van (lásd fentebb). Ez a probléma pedig az, hogy az adatkezelő jogának, jogos érdekének érvényesítése, az adatalany mint szerződő fél által kötött szerződés teljesítése, stb. nem adatkezelési jogalap: ezért aztán ezekben az esetekben is (teljesen életidegen módon) hozzájáruláson alapulnak az adatkezelések, s működtethetők az Irányelv rendszerében teljesen más célra szánt olyan mechanizmusok, mint a tiltakozási jog.

8. Az automatizált egyedi döntésre vonatkozó szabályok

A jogalkotó a január 1-ével hatályba lépő módosítással végzi el az Irányelv 15. cikkében foglalt, az automatizált egyedi döntésre (automated individual decisions) vonatkozó szabályozás implementációját is. Az új 9/A § (1) bekezdése szerint „[k]izárólag számítástechnikai eszközzel végrehajtott automatizált adatfeldolgozással az érintett személyes jellemzőinek értékelésére csak akkor kerülhet sor, ha ahhoz kifejezetten hozzájárult, vagy azt törvény lehetővé teszi. Az érintettnek álláspontja kifejtésére lehetőséget kell biztosítani”. Új az a rendelkezés is, amely szerint „az automatizált adatfeldolgozás esetén az érintettet - kérelmére - tájékoztatni kell az alkalmazott matematikai módszerről és annak lényegéről.”

8. Az adatvédelmi biztos új jogkörei

Korábban magunk is sürgettük az ombudsman-modell feladását, és az adatvédelmi biztos hatósági jogköreinek szabályozását, eljárásának az Áe. alá rendelését, valamint az általa alkalmazható szankcióként bírság bevezetését. Örvendetes, hogy a módosítás nyomán elmozdulás történik az ombudsman-modell felől az adatvédelmi hatóság megteremtésének irányába, ám a kis lépések eredményeképp egyfajta köztes állapot jön létre: az új szabályozás sem teremti meg azokat a garanciákat, amelyek az államigazgatási eljárásban egyébként érvényesülnek (pl. az ügyintézési határidőre vonatkozó előírások a jogérvényesítő állampolgár érdekében, ill. a határozat kötelező kellékeire vonatkozó előírások az eljárás alá vont személy érdekében).

Az Avtv. új szabálya szerint „ha az adatkezelő vagy adatfeldolgozó a jogellenes adatkezelést (adatfeldolgozást) nem szünteti meg, az **adatvédelmi biztos elrendelheti a jogosulatlanul kezelt adatok zárolását, törlését vagy megsemmisítését**, illetve megtilthatja a jogosulatlan adatkezelést vagy adatfeldolgozást, továbbá felfüggeszheti az adatok külföldre továbbítását. Az adatvédelmi biztos tájékoztathatja a nyilvánosságot a jogosulatlan adatkezelés (adatfeldolgozás) tényéről, az adatkezelő (adatfeldolgozó) személyéről és a kezelt adatok köréről, valamint az általa kezdeményezett intézkedésekről”. A kvázi-hatósági jogkörök mellett megjelenik a bírósági jogorvoslat lehetősége is: **[a]z adatkezelő, az adatfeldolgozó vagy az adatkezeléssel érintett személy az adatvédelmi biztos intézkedése ellen bírósághoz fordulhat**. A bíróság jogerős döntéséig a vitatott adatkezeléssel érintett adatok nem törölhetők, illetve nem semmisíthetők meg, az adatok kezelését azonban fel kell függeszteni és az adatokat zárolni kell.”

Az adatvédelmi biztos korábbi eszköztárát bővíti az **előzetes ellenőrzés** lehetősége is. A biztos az új szabályozás szerint előzetes ellenőrzést végezhet bármely esetben, mielőtt nyilvántartásba venne valamely adatkezelést, valamint „új adatállomány feldolgozását vagy új adatfeldolgozási technológia alkalmazását megelőzően” meghatározott adatkezelések és adatkezelők esetén. Az utóbbi körben az adatvédelmi biztos előzetes ellenőrzést folytathat országos hatósági, munkaügyi és bűnügyi adatállományok, pénzügyi szervezetek és közüzemi szolgáltatók ügyfelekre vonatkozó adatkezelései; távközlési szolgáltatóknak a szolgáltatást igénybe vevőkre vonatkozó adatkezelései, valamint külön törvényben meghatározott egyedi statisztikai adatokat tartalmazó adatállományok esetében. Megjegyzendő, hogy a „pénzügyi szervezet” fogalom a hatályos jogban nem meghatározott; az indoklás alapján („a pénzügyi szervezetek (bankok, biztosítók, nyugdíjpénztárak, stb.)”) azonban nyilvánvaló, hogy ezzel a fogalommal a jogalkotó a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 1999. évi CXXIV. tv. 3. §-ában a PSZÁF hatáskörének meghatározásakor felsorolt szervezetek körére kívánt utalni.

Az új adatállomány feldolgozására vagy az új adatfeldolgozási technológia alkalmazására irányuló szándékot az adatkezelőnek a tevékenység megkezdését megelőzően 30 nappal kell bejelentenie az adatvédelmi biztosnak, aki az előzetes ellenőrzésre vonatkozó igényét a bejelentéstől számított 8 napon belül köteles jelezni az adatkezelőnek, és az ellenőrzést 30 napon belül köteles elvégezni. Az adatkezelő a „feldolgozást” csak az előzetes ellenőrzés befejezése után kezdheti meg. A szabályozás szerint „[a]z ellenőrzés alapján az adatvédelmi biztos a kezelendő adatok körének, illetőleg az adatfeldolgozás módszerének megváltoztatására hívhatja fel az adatkezelőt” és „[h]a az adatvédelmi biztos az adatkezelést elrendelő jogszabályt kifogásolja, ajánlást tehet a jogszabály módosítására”.

A törvénymódosítás nyomán az adatvédelmi biztos feladatává válik az is, hogy **„elősegítse a törvényi rendelkezések gyakorlati alkalmazását”**. Ez a rendelkezés elismeri a biztos ajánlásából, állásfoglalásából összeálló „esetjognak” az Avtv. értelmezésében betöltött szerepét, sőt, esetleg kifejezetten az értelmezést szolgáló ajánlások, állásfoglalások közzétételére való

felhatalmazásként is értelmezhető. Ez a rendelkezés - a biztos hatósági jellegű jogosítványai kapcsán tárgyalt, a bírósági jogorvoslat lehetőségét megnyitó (s ezáltal bírósági gyakorlat kialakulását indukáló) szabállyal együtt - a jelenleginél egységesebb értelmezési gyakorlat kialakulását eredményezheti.

9. Belső adatvédelmi felelős, adatvédelmi szabályzat

A módosítás nyomán meghatározott körben - az országos hatósági, munkaügyi vagy bünyügyi adatállományt kezelő, illetőleg feldolgozó adatkezelőnél és adatfeldolgozónál, a (fent tárgyalt értelmezés szerinti) pénzügyi szervezetnél valamint a távközlési és közüzemi szolgáltatónál -, az adatkezelő, illetőleg az adatfeldolgozó szervezetén belül, közvetlenül a szerv vezetőjének felügyelete alá tartozó - jogi, közigazgatási, számítástechnikai vagy ezeknek megfelelő, felsőfokú végzettséggel rendelkező - **belső adatvédelmi felelőst kell kinevezni** vagy megbízni”.

A belső adatvédelmi felelős feladatai a törvény szerint a következők:

„a) közreműködik, illetőleg segítséget nyújt az adatkezeléssel összefüggő döntések meghozatalában, valamint az érintettek jogainak biztosításában;

b) ellenőrzi e törvény és az adatkezelésre vonatkozó más jogszabályok, valamint a belső adatvédelmi és adatbiztonsági szabályzatok rendelkezéseinek és az adatbiztonsági követelményeknek a megtartását;

c) kivizsgálja a hozzá érkezett bejelentéseket, és jogosulatlan adatkezelés észlelése esetén annak megszüntetésére hívja fel az adatkezelőt vagy az adatfeldolgozót;

d) elkészíti a belső adatvédelmi és adatbiztonsági szabályzatot;

e) vezeti a belső adatvédelmi nyilvántartást;

f) gondoskodik az adatvédelmi ismeretek oktatásáról”.

A fenti felsorolt adatkezelőknek valamint - az adatvédelmi nyilvántartásba bejelentési kötelezettség alá nem eső adatkezelők kivételével - egyéb állami és önkormányzati adatkezelőknek **adatvédelmi és adatbiztonsági szabályzatot** kell készíteniük. Ez utóbbi rendelkezésben külön is üdvözlendő az, hogy az adatvédelem és adatbiztonság kérdése egymásra tekintettel kerül majd szabályozásra az adatkezelőknél. A módosítás nyomán egyébként egy másik, adatbiztonsági vonatkozású szabály is hatályba lép („A személyes adatok technikai védelmének biztosítása érdekében külön védelmi intézkedéseket kell tennie az adatkezelőnek, az adatfeldolgozónak, illetőleg a távközlési vagy informatikai eszköz üzemeltetőjének, ha a személyes adatok továbbítása hálózaton vagy egyéb informatikai eszköz útján történik.”).

Végezetül megemlíjtük a személyes adatok statisztikai célú kezeléséről szóló külön szabályt, amely szerint „[a] statisztikai célra felvett, átvett vagy feldolgozott személyes adatok csak statisztikai célra használhatók fel. A külön törvény szerinti egyedi statisztikai adatok - beleértve a személyes adatokat is - a statisztikai céltól eltérő célra semmilyen módon vagy jogcímen nem adhatók és vehetők át, nem dolgozhatók fel és nem hozhatók nyilvánosságra”. Álláspontunk szerint e kérést a vonatkozó szektorális szabályozás eddig is megnyugtató módon rendezte.

10. Értékelés

Álláspontunk szerint - mint azt cikkünk Bevezetésében részletesen is tárgyaltuk - a módosítás nyomán nem született időtálló szabályozás. Kétségtelen, hogy egyes esetekben üdvözlendő a módosítás iránya (pl. az adatvédelmi biztos számára megnyíló új jogkörök esetén), ám még ezekben az esetekben is érezhető a szabályozás végiggondolatlansága (lásd az Áe-ben rögzített garanciák hiánya a biztos eljárásával kapcsolatban). A fogalomrendszer továbbra is zavarokat okoz majd, nem világos egyes, az Irányelv fogalomrendszerétől eltérő megoldások fenntartásának

oka (pl. az adatfeldolgozás szabályozásában). A módosítás egyes esetekben nem létező problémákra reflektál (a „tiltakozási jog” részletes szabályozása), más esetekben az Irányelvvel való konformitásnak csak a látszatát igyekeznek megteremteni, és fontos kérdéseket kerül meg (az adatkezelés jogalapjára vonatkozó szabályozás, amely álláspontunk szerint az Irányelv egyik céljának megvalósulását kifejezetten akadályozza). Sajnos a legtöbb esetben az indokolásból nem derül ki a választott megoldás előnye, a választás mögött húzódó megfontolások - ha vannak ilyenek - ismeretlenek maradnak. Álláspontunk szerint az Avtv. módosításával született átmeneti megoldás helyett mielőbb szükség van az adatvédelmi jogra vonatkozó külföldi irodalom feldolgozásán, a területen megjelent új intézményekkel kapcsolatos tapasztalatok elemzésén alapuló, színvonalas műhelymunka során kialakított koncepció nyomán megszövegezett új adatvédelmi törvény elfogadására.

jogi hírek

interjúk

publikációk

vitafórum

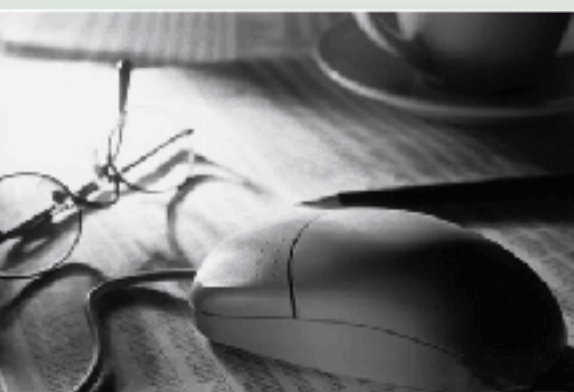
szaknévsor

jogi szakkönyv-katalógus

jogi állásbörze

szakmai rendezvények

heti hírlevél

országos ügyvédi szaknévsor

magyar, angol és német nyelven

ügyfél keres ügyvédet szolgáltatás